

„Brus“ izhaja 5. in 20. dan vsacega meseca. — Cena za vse leto 4 gld., za pol leta 2 gld., za četrt leta 1 gld.
Posamične številke po 20 kr. — Inserati računijo se po 4 kr. petit-vrsta.

Dekle pri potoku.

Rano dekle šlo na vodo,
Nalivalo jo v posodo;
Ko nalilo, k vodi se sklonilo,
K vodi se sklonilo, vodi govorilo:
„Blago tebi, potok bistri,
Potok bistri, val studeni!
Drevje nad teboj se boči,
Skriva te vročini žgoči;
Rože modre, zlatoliste,
Zrò ti v valove čiste;
Bujno klanjajoč glávce,
Šepetajo jim pravljice. —
Ptiči gòri v vèj objemi,
Družijo v ljubezni srca, —
V solčni luči, nočni temi,
Sreča vedno v tebi zrca.

Ali rožic bujna lica,
Zapeljiva njih pravljica, —

Tic pojočih zlati čari,
Vse to tebi nič ni mari!
Bodi žalost, sreča vedra,
Tebi so studena nedra.
Ne takó siroti meni!
Tekel v srci mi studenec,
V njem odseval obraz sreče; —
Obraz majke me ljubeče,
Obraz dobrega je oče;
Z očo majko moj ljubljeneč.
Jesen majki smrt zadala,
Zima očo pokopala,
Pomlad ljubega mi vzela!
Srcu vskalila studenec,
Rožic bujnih strla venec; —
Jadno tugi v last podala,
Pekel v prsi mi zagnala!

Aleksandrov.

Jabolko in tolar.

(Povest. Priobčil —r.)

Krasno jutro bilo je razprostrto nad Ljubljano in mestni čuvaj na Gradu stopil je bil ravno na hodnik, držeč okolu njegovega okroglega stolpa, da malo pogleda v mesto, kako meščani počasi šetajo po ulicah, gospodinje in služkinje pa hite na trg. Jedva pa je bil malo v mesto pogledal, začuje se iz njegovega stanovanja grozno upitje. Nevoljen stopi v sobo, gledat kaj da je. Bil je neprijeten prizor. Njegov sedemletni sin Tonče ležal je na

tleh in tiščal svojo šestletno sestro Nežiko za vrat, ta pa je grabila po koščku jutranjega kruha in jokaje in kričaje skušala oteti ga pred bratovo požrešnostjo.

„Ali je ne pustiš? ti grdoba!“ zakričal je oče, ob jednem pa posegel po brezovko in ž njo sina Tončeta malo namazal.

S tem je bil pa krik le še večji. Tone teptal in ceptal je z nogami, Nežika pa je tudi točila solze, ker je vse

pozabila in se jej je zopet brat smilil. K temu pridružila se je še košata mati, ki je začela očeta oštevati, da dečka tako neusmiljeno tepe. „Pisan oče si ti, družega ne znaš, nego fanta tepsti. Za vsako malenkost mora biti že šiba.“ Mož se za te marnje ni zmenil veliko, marveč mirno stopal od okna do okna opazovat, ni li kje viditi sumnega dima.

„Tonče, zakaj so te oče topli?“ vpraša mati po kratkem prestanku. „Ker sem se z Nežiko ruval“, bil je odgovor jecljajočega, jako jezno držečega se Tončka.

„In zakaj si se s sestro ruval?“ vpraša mati nadalje.

„Ker je dobila večji kos kruha nego jaz“, odvrnil je Tonče osorno.

„Tu govori sama zavist. To ima od tebe. Le veseli se cvetu, sad bo krasen! Tepsti treba dečka, da roka otrpne, hudoba zavisti se bode že umaknila“, oglasil se je čuvaj proti svoji ženi.

„Tepsti, pa le tepsti, to je vsa tvoja modrost! Zato si tudi tolik gospod!“ rogala se je mati, a pri tem vjela svojega soproga tako oster pogled, da je takoj znala, da treba pred pretečo nevihto poiskati zavetišča. Pograbi torej oba otroka in zbeži z njima v kuhinjo. S tem se je odtegnila kazni, kakor sploh, če jej je mož očital, da s svojo vzgojo otroka kvari.

Zakonski prepiri v čuvajevi obitelji neso bili redki. To je slabo uplivalo na otroka. Tonče vrgel se je po materi, bil svojeglaven in zavisten in pisano gledal za vsako malenkost, katero je dobila njegova sestra. Trmast bil je tako, da se je mnogokrat upiral očetovim opominom in kadar je šiba pela, znosil se je vselej nad ubogo sestrico, ko sta bila sama.

Nedolgo po tem dogodku, dobila je sestra pri večerji boljši delež, kar je oče namenoma večkrat storil, da bi dečka na to navadil. Tonče, ki je to zapazil, je pisano pogledal, a ni si upal svoje jeze pokazati glasno. Drugo popoldne pa je prav prijazno sestrico povabil, naj gre z njim na prosto pred Grad, kakor se je večkrat zgodilo, kadar je oče dovolil, da se smeta iti igrat.

„Kje Tonče zopet tiči?“ vprašal je oče proti večeru, ker se mu je nenavadna tihoča v sobi čudna zdela.

„Za pečjo leži“, odgovori mati in položivši svoje šivanje na mizo, dostavi zbadljivo: Tebi je menda že dolg čas, ker se ne moreš nad njim znositi.“

„Za pečjo?“ ponavlja oče namenoma prezirajoč žene opazko, in zmaje ves začuden z glavo.

„Da!“ potrdi čuvajka, navidezno rogaje se moževi nevernosti. „Tonče, pridi dol, da te oče vidi.“

A deček se ne gane.

Oče stopi bliže in vidi dečka res za pečjo. Srpo imel je pogled v kot uprt, noge navskriž, v roki pa je imel malo vejico, katere perje je bilo strgano in zmečkano po tleh raztreseno.

„Odgovori, če te mati kličejo!“

Zopet nič odgovora.

Ta trma razjarila je očeta in stopil je k zrcalu po brezovko, a plašen kakor srna, skočil je deček kvišku in prilezel počasi izza peči. Pogled bil je še vedno srpo na tla uprt in jeden prst imel je v ustih, z drugo roko pa se je leno pritiskal na steno. Tresel se je na vsem životu.

Oče in mati pogledata se začudeno.

„Kaj neki je zopet naredil?“ povzame po daljšem premolku čuvaj besedo.

Mati zmajala je z ramami, češ, jaz že ne vem.

„Dečko, kaj se treseš?“ vpraša ga oče strogim glasom.

Dečka obraz je kar barve izpreminjal, a molčal je in stal kakor poprej.

„Kje si bil danes? govori, sicer — saj me poznaš.“

„Nikjer!“

„Nikjer? Lažeš! Ali nisi šel popoldne z Nežiko skozi vrata pred Grad? Kje je Nežika?“

„Jaz nesem šel skozi vrata“, odgovoril je deček tresoč se in težek vzdih izvil se mu je nehotoma iz prsi.

„In kje je tvoja sestra?“ hitro zopet vpraša oče.“

„Ne vem — jaz je še videl nesem.“

„Nežika bo pač še kje zvonaj“ pristavi mati, katero so njenega moža hitrost in sinovi nedoločni odgovori skoro v strah pripravili.

Oče se je pomiril in tresoč splazil se je Tonče zopet za peč.

Bilo je večer, Nežike ni. Napočila je noč, deklice pa le ni od nikoder. Klicali so jo po imenu glasno po Gradu in pred Gradom. Nobenega odgovora. Skrbno so jo iskali pri družih prebivalcih Gradu. Nihče ni ničesar vedel o njej. Oče se je jezil, mati jokala in ihtela, vse ni nič pomagalo, hčerke le ni bilo. Drugo jutro se je svitalo in brez miru iskala je brezupna mati po vseh grmih okolu Grada, a nikjer nič. Bolest bila je tem večja, ker sedaj ni bilo nobenega upanja več, izgubljeno hčer zopet dobiti.

„Tonče“, zaklical je oče prijaznejšim glasom drugo jutro. „Kje je Nežika?“

„Deček se je pri imenu svoje sestre skoro zgrudil, a kmalu zopet postal pogumen.“

„Tvoj obraz priča proti tebi“, rekel je oče nekoliko strožje trepetajočemu sinku. „Povej resnico, nič hudega se ti ne bode zgodilo.“

A še drzneje nego včeraj zanikal je deček, da bi kaj vedel in vedno trdil, da o sestri nič ne ve.

Odločni odgovor, Tončkova mladost in očetovska ljubezen, bili so vzrok, da se je Tončku popolnoma verjelo. In Tonček začel se je zopet prosteje gibati, to tem bolj, ker je šel dan za dnevom, ne da bi se bilo o izgubljenem otroku kaj čulo. In deček bil je vesel in razposajen, kakor prej. A temu bil je kmalu konec.

Nekaj dnij je že bilo preteklo, odkar se je Nežika izgubila, ker se oglasi vojak, ki je opoldne pri uhodnih vratih stražil, h katerim je bil dohod po dvigljivem mostu nad visokim trdnjavskim jarkom, da blizu tega kraja, kjer on straži, čudno po mrličih smrdi, da smradu že ni več prenašati. Začetkoma ni nihče hotel tega verjeti, ko je pa drugi vojak isto trdil, šlo se je za sledom. Pod mostom našli so kup suhljadi in vej. Iz tega kupa prihajal je smrad. Odstranili so suhljad in veje in našli pogrešano Nežiko, že močno segnito. Desno sence bilo je zelene in modre boje in kazalo vidne sledove prisilne smrti.

Groza prevzela je pri tem prizoru vse navzočne. Oče in mati mlade žrtve nesta mogla niti besedice izpregovoriti, tudi nobena solza jima ni prišla v oči, njih bolest bila je brezmejna.

„Kdo je dete umoril?“ začelo se je povpraševati od ust do ust, a nihče ni vedel odgovora. Čuvaja pa je zdajci pretreslo od nog do glave. „Mati“, rekel je obupni ženi, „položi svojo trudno glavo v grob, midva nemava nobenega otroka več“. Odšel je hitro v svoje stanovanje.

Nihče si ni vedel tolmačiti starega čuvaja tajnostni govor.

On sam pa, prišedši v sobo, prijel je sina otožno za roko, ga peljal k staremu naslonjaču, na katerega se je resno in molče usedel, postavil dečka mej svoji koleni, oči v oči.

„Nesrečnež! kaj si storil? Ti si svojo sestro ubil.

Dečkove oči, jasno zrcalo kalne notranjosti, uprle so se v tla in začel se je tresti po vseh udih. „Odgovori: Da, ali ne!“

„Ne!“ začuje se tresoče z usten obledelega.

„Ne?“ zakliče potrti oče, zgrabi sina siloma v roke in ga nagloma nese na mesto, kjer je ležala tako kruto ubita hčerka.

Ko je dečko čutil, da se bližata žalostnemu kraju, začel se je z vso močjo očetu upirati in ni imel poguma, da bi pogledal tjakaj, kjer se je videla umorjena in segnita sestra.

Prebivalci na Gradu, ki so še vedno okolu mrliča stali, si neso mogli tolmačiti, zakaj se dečko tako obnaša, še bolj pa so se čudili, ko so čuli, kako se je čuvaj grozno zasmel potem pa jo s svojim sinom hitrega koraka udaril v mesto.

V svojem naslonjači v svetovalski sobi sedel je župan in začuden poslušal tožitelja, ki ni bil nihče drugi, nego čuvaj z Grada, ki je svojega sina ovadil, da je sestro umoril in ga priporočal vsej strogosti zakona.

„To je nov slučaj. Oče tožitelj svojega sina na življenje in smrt“, mrmral je župan in zmajal s svojo lasuljo.

„Kje pa je nesrečni morilec?“ vprašal je važno, ko je tožitelj končal.

„Tu“, reče čuvaj in predstavi svojega sina, ki je bil dotlej kakor v sanjah stal za njim. Župan se je nasmešnil. „Vaši starosti se taka neumestna šala odpušča“, opazil je milostno župan, „ali ste ga pa morda v pivnici málo preveč potegnili?“

„Niti jedno, niti drugo, milostivi gospod“, odgovori čuvaj. „Stvar je taka, kakor sem povedal.“

Župan pozvoni: „Pokličite porotnike in pisarja.“

Molče priklonil se je uradni sluga in odšel. Poklicani sodci došli so kmalu, zaseli svoja mesta in zaslišavanje otroka začelo se je po vseh takratnih sodiških oblikah in predpisih. Dečko je stalno tajil. Niti razteleseno truplo njegove sestre, katero so prinesli v sobo, ga ni omajalo.

Ker je bil deček za torturo preslab, ukazal je župan šibe. Takoj po prvih udarcih priznal je nesrečnež svoj zločin.

„Povej“, veli mu župan, ter ob jednom ukazal prenehati s šibami.

„Moja sestra“, začel je deček jokaje, „ni bila nikoli tepena, če tudi je včasih bila hujša od mene. Mene pa je oče za vsako malenkost kaznoval in mati dajala jej je zjutraj in zvečer več kruha. Če sem se o tem s sestro prepiral in so oče prišli zraven, bil sem gotovo tepen. To me je stogotilo in davno sem že mislil, kako bi odstranil sestro. Nekoč dobila je zopet večji kos. Jaz sem molčal, a zvabil je skrivši iz Grada in peljal v trdnjavski jarek, ker sva se nekaj časa igrala. Iskal sem prepira in hitro se mi je posrečilo, spraviti jo tako daleč, da mi je začela ugovarjati. To me je tako jezilo, da sem jo vrgel na tla in s kamnom tako dolgo tolkel po glavi, da je utihnila. Ko ni več kričala, izginila je tudi moja jeza. Začel sem jo klicati po imenu, a ni mi dala odgovora, iz česar sem sklenil, da mora biti mrtva. Da bi se ne izvedelo, kdo jo je ubil, zvlekel sem jo dalje pod most, nabral nekaj vršičja in jo pokril, potem se pe-

pričal, da je res mrtva, umil roke in šel v našo sobo.“

„Zakaj nesi očetu priznal storjenega hudodelstva?“ vpraša sodnik.

„Ker sem se kazni bal.“

„Si li kazen zaslužil?“

„Mislim, da sem jo, ker vse morilce kaznujejo, kakor sem slišal večkrat praviti.“

Iz te izpovedbe bil je dognan hudoben namen in popolna zavest storjenega hudodelstva. Ker je deček dolgo in trdovratno tajil, je bilo to obtežljivo in dasi je bil morilec maloleten, ga mestni sodec vender ni izročil očetovski oblasti, temveč je, ker ni bilo tedaj nobene točne zakonske določbe, ves dogodek poslal na Dunaj v razsodbo na najvišjem mestu.

Takrat vladala je slavna Marija Terezija. Ko se jej je od najvišjega sodišča predložil v razsodbo, dala je mestnemu zboru v Ljubljani nalog: naj se dečku, preden se sploh sodba izreče, predloži jabolko in tolar. Vestno treba poročati, po katerem bode mladi zločinec poprej segel.

Došli najvišji odlok, čuden, kakor storjeni zločin, zbudil je splošno začudenje in različna so bila mnenja, bode li dečko prej segel po jabolku, ali po tolarji.

Določeni dan je napočil. Deček zgrabil je hitro svetli tolar.

„Zakaj nesi jabolka vzel?“ opazi župan.

„Ker si s tem denarjem lahko kupim več jabolk“, odvrne smeja se deček in je ponujano jabolko trdovratno odklanjal.

Vestno poročilo poslalo se je na Dunaj in slavna cesarica razsodila je v svoji modrosti: Navzlic svoji mladosti, je dečko zaradi sprijenega srca, katero ne da upati nobenega zboljšanja več, kriv umora sestre svoje in da se mu ima z mečem odsekati glava.

Na travniku pred mestom, v takozvanih „Prulah“ bil je dne 16. maja 1741. l. mladi morilec obglavljen. Slavna cesarica je dobro sodila, da ni upati poboljšanja kajti mladi morilec je še le tedaj imel solzne oči, ko je rablja zagledal.

Taljanki.

(V Trstu.)

Taljanka! devojka premila,
Kaj vame li vpiraš oči?
Ne bode me slutnja motila:
Srce tēbi zame gori!

Zelo mi je žal radi tega,
Ljubezni ti vračal ne bom,
Slovenec iz srca sem vsega,
Slovenski svoj ljubim le dom.

In ljubim prebrdko Slovenko,
Ki dēkle je mēni zvesto;
S slovensko le miljeno ženko
Živeti jaz morem srečno!

Slovanovič.

Pristen čudak

je „Slovenčev podlistkar“ Sviſtijanec.

Navadni ljudje ne vedo, kaj bodo drugi dan mislili, on pa svoje „Nedeljske misli“ že vsako soboto spiše.

Na okno je trkal.

(Vesela povest. Priobčil —n.)

I.

V zasobnih uradnikov klubu sedi mej gospodi z rdečimi ovratnicami mlad mož, čegar obraz kar žari samozadovoljnosti in govori mej neprestanim pomembnim pomežikanjem s svojim tankim, visokim glasom tako krepko, da se niti žvenketanje steklenic več ne sliši.

„Drugo zvonjenje. Sprevodnik začel je hoditi od voza do voza in zaloputnil tu vrata, tam vrata. Jaz sedel sem v kupeji pri oknu in gledal vunkaj na peron. Ko tako skoro brez mislij zijam na potovalce, uzrem starega gospoda in jako mlado gospo, ki sta hitrega koraka roko v roki iz čakalnice prišla. Gospa — mogočna, čarovna, fenomenalno prikazen. V njej bila je poosobljena vsa vonjava pomladi, iz njenih črnih očíj pa je odseval poletni žar. Kakor si je njen stari soprog tudi prizadeval, da bi ne zamudila, gledal je vender z ljubeznijo in gorečnostjo na vitko čarovnico na svoji strani in opazil sem, da jo je za roko stisnil. Stvar me je začela zanimati. Hitro sem okno dol spustil in pomolil glavo skozi. Videl sem starega gospoda stopiti v kupé, čudovito bitje pa, kako mu je z elegantnimi rokami migala v slovo. Dasi se je močno bavila s svojim starim, našla je vender še toliko časa, da je hitro obrnila tudi vame svoje oči. Jaz pogledal sem jo krepko, z gorečim obrazom, z vso silo svojih očíj in zarudela je. Kakor v zadregi povabila je čelo, rudečica šinila jej je v lica in jaz sem ponosno gledal okolu sebe v polni zavesti uspeha, ki sem ga dosegel. Ko je bilo to storjeno, obtičalo je moje oko na kolodvorskem slugi, ki je baš prijel za zvonec in čakal migljaja, da v tretjič pozvoni. Še jedenkrat občudovaje pogledam gospo in moj sklep je bil storjen. Odprl sem duri, vzel svoj kovček, stisnil klobuk na glavo in skočil baš isti trenotek s stopnic na tla, ko je tretjič pozvonilo in je vlak začel se gibati. Instinktivno, gospoda moja, instinktivno je stari gospod to zapazil in obraz se mu zatemnil, kakor dežnik. Jeden služnikov odvezl mi je kovček in ga na moj ukaz nesel v jedilnico. Jaz pa sem stopal lahnih elastičnih korakov, brenčeč pesmico, za mlado, krasno ženo, ki se je tudi zavzela, ko me je pri odhodu videla skočiti z vlaka — in videl sem, da me umeje. Njena eleganca je jasno kazala, da je sicer vajena kočij, a hodila je peš in prav polagoma proti mestu. Dražestna dama, gospodje, dražestna dama, ki si vidno prizadeva, da jo dohitim. Par minut in bil sem na njeni strani.

„Milostiva gospa“ — nagovoril sem jo in fino in uljudno snel klobuk.

„Gospodine“ — rekla je in me gledala uprašaje s porednim pogledom svojih krasnih očíj.

„Jaz sem hotel v izredno važni in nujni zadevi potovati v glavno mesto. Doma pa so me prijatelji prosili, naj vender počakam banketa, ki so ga meni na čast priredili. Misliti si morete, milostiva, kako važna mora biti zadeva, ki me je morala, prošnjam prijateljev ne ustreči. In zdaj sem tu nepričakovano izstopil in tu ostanem.“

„In zakaj to, ko bi vender v tako nujni in važni zadevi morali v glavno mesto?“

„Ker — rekel sem s finim, elegantnim, nepremagljivim priklonom — ker sem Vas zagledal, ker še nesem nikdar in nikjer videl tako božansko lepe gospe, kot ste Vi, ker sem začutil, da Vas ljubim.“

Ženici prijal je ta govor in gotovo mislila, da sem pesnik.

„Oh, milostiva, rekel sem nadaljevaje, kako siromašnega, kako nesrečnega bi se moral čutiti, ko bi Vi bili z menoj nemilostivi.“

Vzdihnil sem globoko in položil desno roko na srce.

„Toda, gospodine“, začul se je njen sladki glas, „tako hitro, tako nepričakovano, to ni mogoče.“

„Ljubezen ni prava, ki potrpežljivo čaka.“

„To je res . . . In vender“ — pri tem zadela me je zopet izzivajoč, čaroben pogled — „saj je vender neverjetno, da govorite resnico. Nikdar me niste videli, nikdar poznali in mi tu že javite svojo ljubezen. Ne, tega Vam ne morem verjeti.“

„Dajte mi priliko, prepričati Vas.“

„Bože moj, kako?“

„Posvetite mi par ur. Dovolite mi, da Vam vse povem, da Vam mej štirimi očmi in ne da bi naji kdo motil, izrazim svoja čutila.“

„To ne more biti.“

„Zakaj ne? Vaš soprog je odpotoval . . .“

Posegla je vmes:

„Moj soprog? Od kod veste, da je to bil moj soprog?“

Toliko obeta, toliko hudomušnosti bilo je v pogledu, da sem se moral brzdati, da je nesem kar na javni ulici poljubil.

„No — prosil sem sedaj jako nujno, — jelite, Vi dovolite, da Vas Svoje ljubezni osvedočim.“

Premišljala je, bila je negotova, naposled pa je povesevši sramožljivo svoje krasne oči, odgovorila:

„Dovoljujem.“

„Hvala, tisočera hvala! Naredili ste iz mene srečnega, presrečnega moža.“

Prišla sva v mesto. V stolpu bilo je sedem.

„Toda“ — rekla je sedaj krasna žena — „sestane bode vender nekoliko težaven, ker jaz nisem sama. V naših pritličnih sobah stanuje tudi mama, katerej bi se jako čudno zdelo, ko bi Vi, tujec, prišli k nam.“

Tema se je že začela ulegati čez mesto.

Pritisnil sem se prav tesno na že pridobljeno bitje in šepetal prijemši jo za roko:

„Mama tudi nič vedeti ne sme. Prav nič. Čujte vender!“

„Govorite!“

„Ko v hiši vse spi, pridem k Vašemu oknu in potrkam na šipo. Vi potem odprete, pogledate skozi okno in me poslušate. Noč bode tiha in jako lepa. Recite, ali ni tako prav?“

„Dobro. A ne trkajte jedenkrat in ne dolgo. Jaz Vam povem, kako narediti. Najprej potrkate jedenkrat, potem odidete. Čez nekaj minut pridete nazaj in potrkate dvakrat. Potem greste zopet preč, pridete čez pet minut nazaj in potrkate trikrat.“

„Zakaj tako?“

„Ker bi se utegnilo zgoditi, da bi bila mama pri meni, ko prvikrat in drugikrat potrkate in da bi vun pogledala. Jaz moram biti pozorna, da ga odstranim, če bi bil kdo pri meni.“

Presrečen poljubil sem jej roko.

. . . Samozadovoljni član kluba zasebnih uradnikov je umolknil in zmagonosno gledal okolu.

Družba bila je frapirana, a tudi radovedna. Največji radovednež upraša:

„Ti si trkal?“

„Jaz sem trkal?“

„Okno se je odprlo?“

„Seveda — odprlo.“

„In . . .?“

Nič dalje, Jaz sem preveč kavalir, da bi pri takih stvarih pravil še to, kar se je pozneje godilo.

In gledal je okolu s samozadovoljnostjo, uzvišeno nad podrobnosti takih povestij.

II.

V meščanskem društvu malega mesta N., udaril je vročkrven, plešast in energičen star gospod s pestjo po mizi, rekoč:

„Danes se mi je pa jako neumna dogodila.“

Radovedne glave obrnile so se proti njemu in radovedni obrazi gledali so vanj.

„Včeraj zvečer, ko sem svojo steklenico popil in se ulegel, čujem hkratu prav razločno, da nekdo na moje okno trka. Radoveden, kdo bi to bil, ustanem in grem k oknu. Odprem, pogledam vun, a ne vidim nikogar. Mislim si, da mi kak malopriden deček hoče naga-jati, zaprl okno in se zopet ulegel.“

„Ali je to vse?“

„Le počakajte! Komaj sem bil v postelji, se trkanje drugič začne. In sedaj dvakrat. To me je razburilo, uje-zilo. Grem zopet k oknu, odprem, gledam zopet vun, a ne vidim nikogar. Bil sem jezen, da bi bil kar počil in mislim si, da mi ta vrazji človek hoče pokvariti vso noč. Sklenil sem, tega ne dopuščati. Ostanem pri oknu, da pri prihodnjem trkanji hitro odprem. Komaj sem stal par minut, ko se prikaže neka senca pred okno in zopet začne trkati. V hipu bilo je okno odprto, v drugem hipu zbil sem lopovu klobuk z glave, v tretjem hipu pa se je moja leva roka zaplela v njegove lase. V četrtem hipu pa sem videl pred seboj stati prestrašenega gizdalina, ka-terega sem brez usmiljenja pretepal.“

„In kdo je bil to?“

Nek potovalec, ki je hotel k sosedinji, k pekovski in katerega je ta — saj jo poznate budomušno ženico — zvabila na moje okno, da sem ga v odsotnosti njenega moža malo poučil. In to sem prav pošteno storil.

Optimist.

Ni res, kar tožite, da so
Nemčurke naše krasotice!
Oj le pogledjte jim v oko,
Pogledjte jim v premilo lice!

Ni li očij tih nežni soj
In lic tih milena milota
Lastina tvoja, narod moj
Izvirne naščine lepota?

Če gre jim včas nemštvo v slast
In rade mnogo „daitsch“ kramljajo,
Ni šteti to jim že v — nečast,
Da svojih blaginj ne spoznajo.

Ni res, kar tarnate, da vse
Pri nas se hoče ponemčiti!
Kar izvirno slovensko je,
Nikdar nemško ne more biti! —

Ivan.

Ta pa ta!

Odbor „Katoliško-političnega društva v Ljubljani“ vzel je slovenske državne poslance v svo-jeja krila varstvo in v ta namen priobčil v svojem dnevniku izjavo, ki naj bi poslancem zopet napravila mirno vest.

Ta izjava je pač žalostna. Ker je Klun katoliško-političnega društva predsednik, Detela podpredsednik, Anžokov gospod in pl. Globočnik ako ne odbornika, pa vsaj društvenika, zatorej se sme trditi, da klerikalni po-slanci sami sebe hvalijo, da se predsednik Klun poteza za poslanca Kluna, Anžokov gospod za poslanca Povšeta in tako dalje. V navadnem življenji se pravi: Lastna hvala smrdi, ali pa: Vsak berač svojo mavho hvali.

K.

Tolažilno.

Gospa: Zakaj nas pa vi sami ne peljete in pošljete malega dečka?

Brodnik: Nič naj se ne boje. Martinek ne bo utonil, zna dobro plavati.

Zgodovinske črtice iz mojega življenja.

Piše dr. L. (Vésekdo.)

Požrešnost sestre moje rasla je od dné do dné tako, da jaz poslednjič nisem dobil od matere skoro nobene hrane.

Sklenil sem bil maščevati se. Ker sem ležal s sestro mojo, Filomeno, v jedni zibelji, bilo je to zame kaj lahkega. Začel sem jo namreč ščipati. Ako se pomisli, da sem bil star še-le jedno leto, je bilo to za te leta (teleta) grozno maščevanje. Sestra je upila, da je bilo grozno, — kakor bi prašiče klali. Toda bolj da je Filomena upila, bolj sem jo ščipal. Mene je kar smeh lomil. Ker je to trajalo par dnij, mislila je mati, da ima „madron“ v želodci in poslala po zdravnika. Zdravnik je prišel in ji je zapisal zdravilo. Sedaj je bil šele ogenj v strehi. Jedva je užila sestra zdravilo, začelo jej je pa zares klati in ščipati v trebuhu. Prej ko sem jo jaz ščipal, bilo je ščipanje vsaj naravno, a sedaj klala jo je narava. Za par dnij šele prestala je Filomona nasledke zdravnikovih zdravil. Meni se je sestra smilila in nisem je več ščipal.

Ker sva bila jaz in sestra moja vedno večja, rabila sva tudi v isti meri vedno več hrane. Mati ni imela slednjic dovolj mleka in odstavila naju je. Jaz sem se udal z mirno resignacijo v ta najnovejši ukrep materin, a Filomena je upila, kakor bi jo s svedrom drli.

Vsak tuberkulozen bi jo bil zavidal na njenem močnem glasu. Tedaj je bila Filomena še na dobrem glasu, kar pa dvajset let pozneje ni bilo več. Uzrok, da je naju mati odstavila, bil je pa tudi ta, da so jeli meni zobje rasti. Časih namreč, kadar je imela mati le premalo hrane zame, ugriznil sem jo od nevolje. Nekaj časa mi je dajala mati sicer še mleka, toda le iz steklenice s „cuceljnom“. Toda tudi to ni trajalo dolgo, ker sem ji preveč cuceljnov pregrizel. Prva bolj kompaktna hrana za mlekom bila je „podmetenica“. „Podmetenica“ je namreč „Nationalspeise“ vseh Idrijčanov. Tudi želodec moj moral se je privaditi tej narodni jedi. In to kaj težko, ker podmetenica ni družega, kakor koruzni „pop“. Tako so me pitali in popali, dokler nisem začel sam jesti. —

Važno je bilo prvo leto tudi radi tega, ker sva se morala učiti s Filomeno tekati. Za ta sport imel sem jaz izreden talent. Imel sem dober tek glede želodca, kakor tudi nog. Posebno sem pokazal urnost krač mojih leta 1866., ko sem tekel pred sovražnikom in bil kmalu radi dobrega teka ustreljen. Filomena pa je imela slabe noge in kmalu so se začele kriviti, da je hodila po sobi kakor polomljena raca.

V drugem letu učili so naju govoriti.

Zato pa je bila Filomena bolj nadarjena. Dočim sem jaz izgovarjal jedva: tarok, sküss, pagat ultimo, tabak in druge, za poznejše življenje jako potrebne reči, tekel je Filomeni jeziček, kakor bi bil namazan. Njej je bilo kaj lahko izgovarjati težke slovenske besede kakor so: cul de Paris, crinoline, chignon, friseur itd. Meni se je poslednjič zgnusilo vedno klepetanje Filomenino in sklenil sem vsaj za nekaj ur zavezati ji jeziček. Zvečer, kadar sva šla v posteljo, in to je bilo slednji dan, vzel sem staro cunjo, namazal s podmetenico in ji pripečatil na usta. Po noči se je podmet posušil in zjutraj ni mogla sestra moja odpreti ust, da bi začela upiti svoj običajni: kafé, kafé. Ves dopoldan bila je brez jedi, ker je mati mislila, da spi.

Najbolj zanimivi dan prvih let mojega življenja bil je 5. avgust l. 1823. Isti dan dobil sem namreč prvič hlače. Kako sem se postavil — kakor petelin na gnoju. Toda nasledki niso izostali. Hlače so bile sicer vajene mene, a jaz ne hlač.

Tako se je torej nekoč zgodilo, da v veliki človeški sili nesem takoj vedel ukreniti, kaj in kako — in prišel sem domov, kakor petelin v gnoju. Isti dan moral sem zopet zlezti v „kiklo“, da so prišle hlače zopet v „status quo ante“. Pozneje, ko sem se bil privadil hlač, pošiljali so me stariši „Rindergarten“ — otroški vrt, kjer mi je jako prijalo. Posebno ugajalo mi je petje. Še sedaj znam dve pesmi na pamet, kateri sem se tedaj priučil. Jedna se glasi:

Oj Jojdl pojdi z mano,
Ne bo te grevalo.
Vzemi ovčice sabo,
Bogu dopadlo bo.

Ta bi bil še, toda druga kitica, ki se glasi:

Noge narazen, to je lepo,
V desnem krogu pojdemo.
Noga k nogi stavi se,
Kadar se postrani gre.

mi povsem ne ugaja. Sosebno prva in tretja vrsta sta malo dvomni. Pa kaj se hoče, tedaj še ni bil „Rindergarten“ na katoliški podlagi.

Pojasnilo.

„Slovenčev“ gorjačar je v dopisu z Gorenjskega dne 23. septembra t. l. pisal:

„Pravijo tudi, da „Brus“ meri razum na vatre.“

Ne vemo, kje tako pravijo, gorjačar je to trditev najbrže čul pri starih trejalkah, kajti mi že davno ne merimo več na vatre, a ko bi gorjačarja razum dobili v roke, bili bi v skranji zadregi, ker bi ga ne mogli meriti niti na milimetre.

Uredništvo „Brusevo“.

Fekete — Resnicoljub.

Pri preiskavi o znani dijaški aferi v Novem Mestu izpovedal je Fekete mej drugim:

„Sledile so porogljive opazke, katerih pa nisem razumel.“

Ljubi Fekete, ako opazk nesi razumel, kako si mogel vedeti da so porogljive?

Dalje je Fekete izpovedal:

„Na to so zapeli fantje pesem „Grom in peklo“, katere tekst se je končal z besedo nemčurji.“

Ali ni to najnesramnejša laž, kovnder vsak človek vé, da v pesmi „Hej Slovani“ besede nemčur sploh ni.

Fekete je torej s svojo izpovedbo sam priznal, da je nesramno lagal. Pater Greuter bi rekel „Pfui!“

Napredek.

A. No, ali si veliko jerebic na lovu ustrelil?

B. Niti jedne. A letos sem vendar že veliko bližje streljal, nego lani.

Pèkvata krača. *)

(Na večstransko željo priobčili smo nespremenjeno to pesem, ker je jako dobra in ni nikjer drugej natisnjena, nego v „Novicah“ 1860. l.)

Plevel imel je pet sinov,
Tomaž je ljubček bil njegov,
Njegova žena Meta
Je bila zanj vsa uneta.

Ker bil je njeni poganič, **)
Mu ni odrekla skoraj nič,
Vse želje dopolnila
Da ga ni razžalila.

Tako je izrastel poln muh,
Med njimi trma in napub,
Ni maral za tepenje,
Še manj pa za svarjenje.

„Tomaž bo mogel v Korotan,
Če dalje ne, saj let' in dan,
Da bode kaj poskusil,
Med svetom se obrusil“.

„Imel bi tudi jest še rad,
Naj bi se zdaj, dokler je mlad,
Naučil špraho nemško
Umeti kot slovensko“.

„Jest mislim, da Snovarjev Jošt
Ga vzel saboj bo tje na post,
Ko pojde na tēkanje,
Vsakletno mojstrovanje.

Pregovor kranjski stari je,
Da tkavci grejo čez meje,
Ko pride pepelnica,
Nam post je že resnica“.

Tako je tudi Jošt pobral
Orodje skup in se podal
Z napolnjeno bisago
Čez Dravo, reko drago.

Za njim je tudi šel Tomaž,
Priložnost bila je k' nalaš
Zavleči ga na Nemce,
Kjer ni slovenšč'ne sence.

Prišla v Celovec sta, aj aj,
Kako razblaznil ga je zmaj!
Še takošne zverine
Na Kranjskem videl ni ne.

Zamaknjen ves pred Herkulom
Je dolgo čakal, kdaj z bētom
Po glavi ga bo vdaril, —
Pa mož si je prevdaryl.

Od tod ga je cēfral naprej
Tajisti dan, ne vem, doklej;
Tomaž mu je že pešal
In glavo zlo pobešal.

*) Pèkvata, prav za prav peklata (verdammte) od pekel, kakor na Gorenjskem pod Ljubeljem radi govore namesto preklet-a-o.

**) Poganič, to je najmlajši otrok.

Prihodnji dan že na večer
Prišla sta v selo Felzenčer;
Tù Jošt imel je znanje
Začel je svoje tkanje.

Tomaža kmalo je spečal,
Ga nek' mu pavru v službo dal,
Za lon je izgovoril,
Obleko da bo storil.

Tu je volaril troje let,
Potem pa se povrnil spet
Na Kranjsko ves prestvarjen,
Po duhu pa pokvarjen.

Ko polni šip je imel obraz,
Tako se spasel je tačas,
In kadar je zasopel,
S težavo je le hropel.

Tomaža mati videti
Od daleč mu naprot leti;
K' roké sta si podala,
Ga mati je prašala:

„Si lačen, ljubi moj Tomaž,
Kaj si želiš, kaj rad imaš?
Le reci, kaj bi jedel,
Boš sam najbolje vedel“.

Tomaž le nemško godernja,
Ter pravi, da nič več ne zná
Meniti se slovensko,
Da le razume nemško.

Kako je mati žalostna
Da se zmeniti ž njim ne zná!
To žalost popisati
Bi mōgla sama mati.

Ga praša uno, praša to,
Tomaž drži se le terdó,
Ko mutec dokazuje,
Se nemško odrezuje.

Plevel pa je z glavó majal,
Nevoljen proti sebi djal:
Tomaž se ni obrusil nič,
Ničesa ni, ne miš ne tič.

Na to grè mati v kuhinjo,
Tomaž šterbenka jo za njo.
Kaj vgleda! Krače, gnjati
Gor v dimniku bingljati.

Pokazal je na masten kos,
Po nemški rekel: „dōs ber bōs“;
Zdaj ga je zastopila,
Po burklje berž skočila.

Na kviško dregne krepkih rok,
Kar cepne krača doli, cmok!
Tomažu nos razbije,
Da grozno zaupije:

„O joj, o joj, o joj moj nos
Je razmesaril zdaj mi kos —
O ti pekvata krača,
Si vendar od rogača!“

Če prav mu zlo je tekla kri,
Ljubó je bilo materi,
Da jezik razvezala
Mu krača, glas je dala.

Dovolj bi bilo treba krač,
Da bi jo skupil vsak bahač,
Ki zvirá se po ptuje,
Svoj jezik zaničuje!

V. Kurnik.

Tehten razlog.

Gospodinja: „Torej, Micika, Vas je res nekdo poprej v temni veži poljubil! Ali se niste mogli braniti.

Micka: Seveda ne, ker sem mislila, da so gospod.“

Pri izpitu.

Profesor: V katerih svojih bitk bil je Gustav Adolf ubit?

Kandidat (po daljšem premišljanji:) Mislim da je bil v poslednji.

Kje?

„Tako, gospod sosed, vi ste imeli nesrečo? Kje ste se pa poškodovali, da potrebujete moje pomoči?“

„Blizu muzeja gospod doktor!“

P. n. gospodom naročnikom!

Gospodje naročniki dobé danes 19., 20. in 21. številko vkupe. Vsa vsebina iznaša sicer le šestnajst strani, torej za osem premalo. A ker našega urednika huda bolezen še neprestano muči, smo preverjeni, da se naši čitatelji nad tem nedostatkem ne bodo spodtikali. Bolezen je bolezen in zlasti za duševno delo nepremagljiva ovira. Skušali bodemo gospode naročnike odškodovati, kjer se bode kazala prilika.

Uredništvo in upravnštvo „Brusa“.

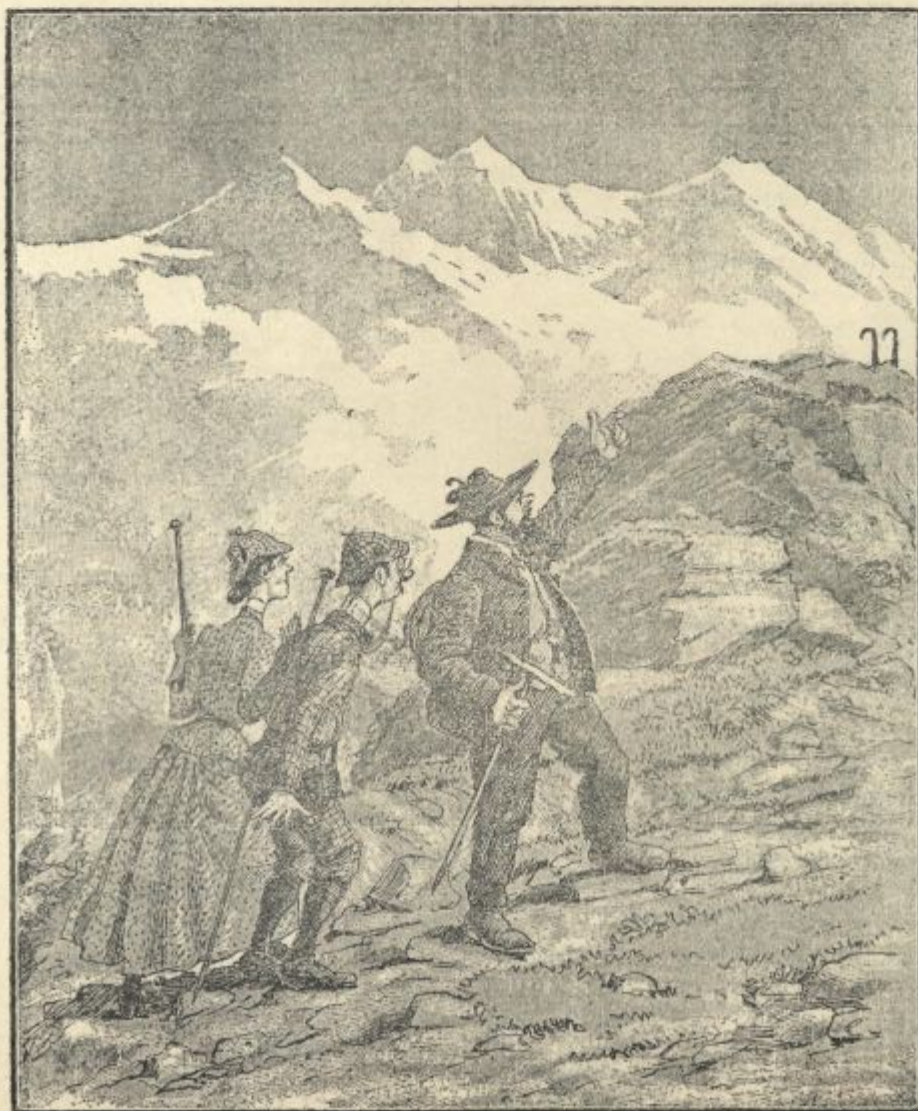
Na trgu.

Gospod (iskajoč delavca) upraša mimo idočo damo: „Ali bi mi ne vedeli povedati, kje dobim kacega moža?“

Dama; Ne, ne morem, ker jaz ga že dvajset let záse iščem.

Dobro sredstvo.

Oče (svojim 8 otrokom). Danes nas teta obišče. Torej razsajajte, kar se da, da predolgo ne ostane.

Z onega sveta.

Napoleon Bonaparte bivši prvi konzul, a pozneje cesar francoski in kralj italijanski Njegovemu Veličanstvu Viljemu II. kralju pruskemu in cesarju nemškemu.

Na Elizejskem polji 17. septembra 1891.

Sire!

Brez ovinkov Vam povem, da akoravno sem mrtev, so me vendar živo zbudle besede, katere je Vaše blaženo Velečanstvo v Erfurtu izreklo. Ako so verodostojni Berolinski telegrami, ki sem jih dobil od svojega prijatelja in tovariša Moltkeja, rekli ste doslovno:

„Korzikanski „parvenu“ nas je na tem mestu pogazil in insultiral, no s tega mesta poletela je 1803. l. strela osvete, ki ga je porušila.“

Dobro je, Velečanstvo, ne pozivljam Vas, da to opravičite, kar tudi taka malenkost ne more zahtevati od silnega vladarja, kakeršen ste Vi, no vendar mi dovolite, da Vam našteje nekatere razloge, iz katerih sem si domišljjal, da smem pričakovati, da bodo pozneje generacije imele več ozira proti meni. Zares, jaz sem „parvenu“. Nesem potomec obitelji, od katere bi mogel podedovati krono in bolezen v ušesih, a sem trudeč se iz nič postal nekaj, da dosegel sem celo toliko srečo, da je nekega lepega dne praded Vašega blaženega Velečanstva kralj, kakor ste tudi Vi, mirno čakal v moji pred-sobi, ali mu hočem nakloniti milost, da ga vsprejem.

Jaz sem siromaček, na pol plebejec, a Vaše Velečanstvo — katero je silno in umeje demokratiški duh sedanjega stoletja, katero začne govoriti o meni, a završuje govoreč o Vas — Vaše Velečanstvo ne bode popolnoma preziralo človeka, ki je dete svojih del.

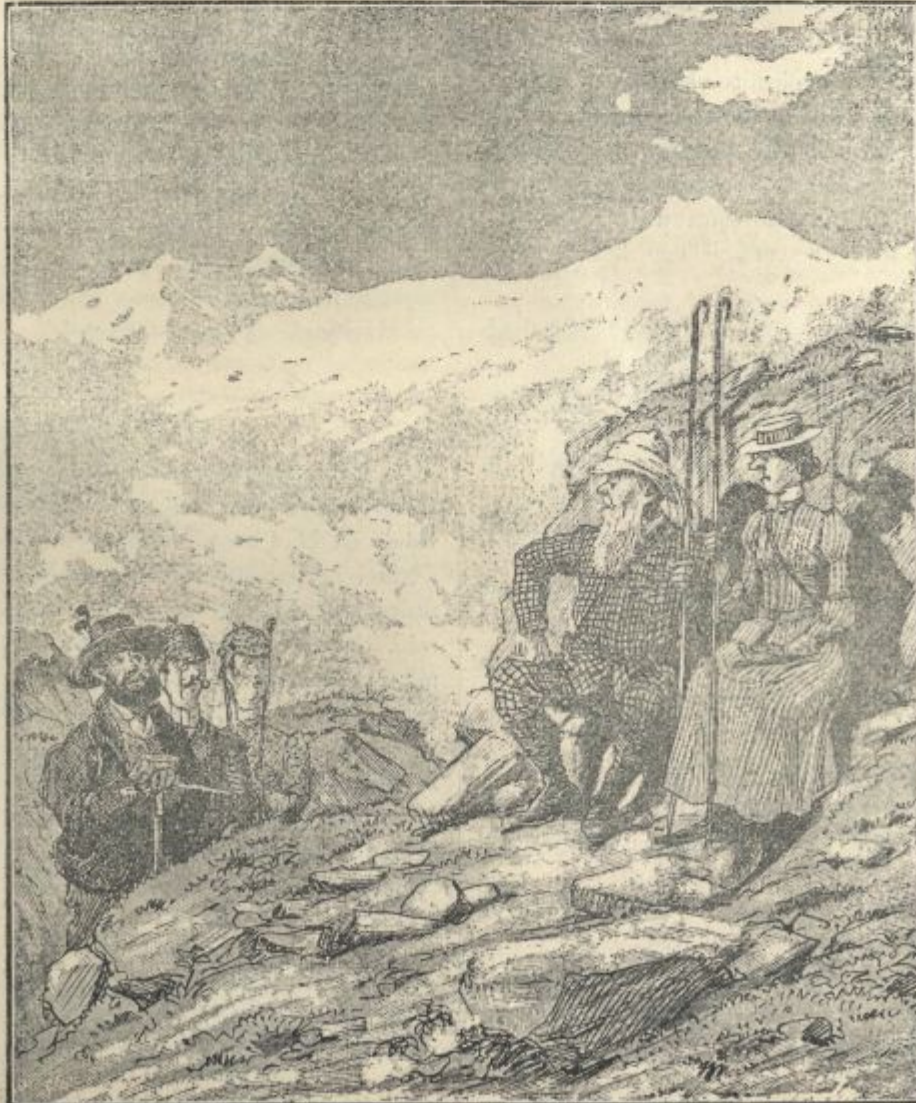
Zmagal sem v nekoliko „tucetih“ bitk; privojeval nekoliko stotin sovražnih mest; narekoval pogoje miru kacic petdesetim vladarjem; najhujšega nasprotnika svojega sem prisilil, da mi je svojo hčer dal za ženo; večkrat sem samo zaradi zabave prisilil osem do deset kraljev, da so šli z menoj v moj glavni stan; delil sem krone in države kakor smodke ali kakor Vi kavalirske rede; kadar sem praznoval kakšno slavnost, dohajali so iz vse Evrope z vsacega dvora odposlanci, da mi predlože čestitke raznih evropskih dvorov. Ali, dakako, vse to trajalo je le kratko; umrl sem za rak rano na nezdravem otoku.

Jaz znam, Velečanstvo, da je to nič, da se to ne more niti primerjati z onim 24 potovanji, katera napravi jeden sedanjih vladarjev vsako leto; to ni nič proti sedemsto napitnicam na mesec, trem dnevnim pregledom vojske; nič proti temu, da se trikrat na teden pade, ne da bi se poškodoval, ali pa poškodoval tako, da treba počivati deset dnij, da okreva. V vsem tem oblagodarjen je oni, ki je nekoliko let po moji nesrečni smrti bil uzvišen na prestol.

No vendar, Velečanstvo, pomislite samo na jeden razlog in se morebiti malo posilite, da bodele malo obzirjeni proti meni. Ta razlog je ta: Da ni bilo na svetu pokorno podpisanega, ne mogli bi nikdar reči o Vašem Velečanstvu: Viljem II. je zatemnil slavo Napoleona I.

Naj Vaše blaženo Velečanstvo blagovoli tem mirnim vrstam nakloniti pozornost svojo, kakor vedno store velikani proti maličem in verujte udanosti

Vašega najposlušnejega sluga Napoleona I. (s. r.)

Zdaj je pa vrug ta Angleža sem prinesel!

Telegrafistinja.

(Posl. Radovan.)

Izstopil sem na postaji Baisemoyen-Cort, kjer me je čakal voz mojega starega prijatelja Lenfileur-ja.

V vagonu mi je prišlo na misel, da sem nekaj važnega pozabil, zato sem takoj po prihodu skočil na poštni in brzojavni urad, da oddam brzojav v Pariz.

Brzojavni urad v Baisemoyen-Cortu odlikuje se mimo enakih zavodov s tem, da ondu nedostaje najpotrebnejega pisalnega orodja.

Po dolgem iskanji posrečilo se mi je naposled, da sem si prilastil staro zarjevelo pero, katero sem pomočil v neko plesnivo sodrgo, ki bi imela črnilo biti. Z velikim naporom spravil sem svojo brzojavko na papir. Grda gospa vsprejela je brzojavko godrnjaje, štela besede in mi povedala vsoto, katero sem takoj plačal.

V veseli zavesti izpolnjene dolžnosti hotel sem baš oditi, kar zapazim v predsobi mlado damo, ki je imela posla pri Morseyevem stroji. Proti meni je bila s hrbtom obrnjena.

Je li mlada? Najbrže. Rudečelasa bila je gotovo. Ali je lepa? Zakaj ne? Njena jednostavna črna obleka kazala je polno in lično postavo; njeni gosti lasje bili so visoko sčesani in kazali nekaj kodrov na krasnem vratu medlo-bele boje. In zdajci, meni samemu neumljivo, vzbudila se mi je neumna misel, poljubiti zlate te kodre. Pričakovaje, da se bode mlada oseba obrnila, sem obstal in starko vprašal več stvari o brzojavnstvu, na kar je precej neprijazno odgovarjala.

Mlada pa je ostala nepremična.

Kdor misli, da drugo jutro nesem šel na brzojavni urad, pač ni tako srečen, da bi me poznal.

Lepe rudečelaska bila je ta pot sama.

Zdaj bila je primorana, obrniti obraz proti meni in raca na vodi, zaradi tega nesem bil nevoljen.

Kupil sem pisemskih znamk, odposlal par telegramov, uprašal za mnogo neznatih stvari in igral ulogo pasijoniranega topoglavca čudovito naravno.

Ona odgovarjala je mirno, premišljeno, kakor umna, uljudna, mala gospa.

Prihajal sem vsak dan, tudi po dvakrat na dan, ker sedaj sem vedel, kdaj je sama v uradu.

Da je bil moj pohod vsaj nekoliko upravičen, pisal sem nebrojno pisem svojim prijateljem in brzojavil popolnoma vsakdanjim ljudem najrazneje stvari, tako, da se je v Parizu jela širiti vest, da sem zblaznel.

Vsak dan sem si dejal: Danes moraš z malo resno govoriti.

A vsak dan odvrčala me je njena hladnokrvnost, da bi jej rekel:

„Gospodična, jaz Vas ljubim“.

Druzega nesem storil, nego jecljal:

„Prosim za pisemsko znamko za tri „sous“.“

Položaj postal je polagoma neznosen.

Ker se je dan mojega odhoda vedno bolj bližal, sklenil sem, požgati vse ladije za seboj in tvegati vse, da vse dobim.

Stopil sem v urad in napisal nastopno brzojavko jednemu svojih prijateljev.

„Coquelin Cadet 17. Boulevard Haussman Paris.“

Jaz sem čez ušesa zaljubljen v malo rudečelaso telegrafistinjo v Baisemoyen-Cort.“

Tresel sem se, ko sem telegram oddal.

Z najmirnejšim obrazom mi ona reče:

„Petindevedeset centimov!“

Osupel na tej uprav kraljevski mirnosti, poiščem v žepih denarja, da plačam telegram.

A nesem imel prav nič drobnega. Potegnem iz žepa listnico in položim bankovec za tisoč frankov.

Mlada deklica vzame bankovec in ga skrbno ogleda.

Bankovec bil je izvestno pristen, kajti njen obraz razjasnil se je takoj v dražesten smehlaj, da so se videli njeni krasni zobje.

In potem me vpraša lepa mlada deklica s pravim pariškim naglasom, naglasom iz devetnajstega okraja:

„Ali naj dam drobiž nazaj? . . .“

Prepozno kesanje.

Ljubila nekdanj sva se, deklica moja!

A minol na veke teh dnevor je raj:

Bogatcu obljubljena roka je tvoja,

Na svatbo pripravljate v hiši se zdaj!

In vender, pri vsem tem, kako bi tajila,

Da svoje zaroke ni skoro ti žal?

Da name nikakor še nisi zabila,

To sam čestokrat sem na tebi spoznal!

Če vidiš me tožnega sredi množice,

Tedajci ko kri ti obraz zažari —

To zmede tvoj govor, obsenči ti lice,

Čudeč spremljevalke ti zrejo v oči . . .

Pretrda pokora.

Mlad deček bil je pri spovedi. Poslednjič se spomni še greha, malo se obotavlja, potem pravi: Kozolec sem preobrnil. Na novo prišli duhovnik Nemec, ni razumel, kaj deček s tem misli, a razjasniti stvar deček tudi ni mogel. „Vam pa pokažem“ in v tistem hipu preobrnil je pravcat kozolec pred spovednico. Dve ženici, trdno prepričani, da je deček imel tako pokoro, ostavili sta takoj prostore. „Ti, dejali sta druga drugej“, no, če nalaga novi gospod take pokore, ne greva k njemu. In razjarjeni sta pobrali kopita.

—n—

Prebrisan Madjar.

Neki Nagyar ember gleda na Dunaji v kovačnico, ravno je pomočnik nabijal s kladivom na naklo. Kovač videč, da Madjar ni posebno bistroumen, pravi, da mu nastavi za par litrov piva roko pod kladivo, a da je ne zadene. Madjar ves radovoljen prime kladivo in udari po roki. Seveda ni roke zadel, ker jo je kovač preje zmaknil. Madjar plača pivo in oddide s trdnim namenom, to doma porabiti. Prišedši domov, zagleda soseda Janoša in precej ga vpraša, če ima kladivo in naklo. Kladivo je že imel, ali nakla ni bilo. „Ej, nič ne de, ti ne zadeneš moje roke,“ pravi in položi roko na lice. Oni zamahne s kladivom, a ta roko izmakne. Ves krvav je upil: Ej teremtete, zadel je pa vender nisi.

Slab izgovor.

— „Čujte soseda, včeraj sem vam posodila dve jajci, vi ste mi pa samo jedno prinesli nazaj.“

— „Samo jedno? To sem se gotovo ušela.“

Dopisi.

Iz Središča. (Kalivoda vodo kali — Kalimir pa mir.) Skladatelj znane, neznosne nemške pesmi „Das deutsche Lied“ — Kaliwoda —, skalil je pač mnogo vode po slovanskem svetu; ni torej čudo, da se zove Kalivoda. Njemu jednak, vsaj v ožjej domovini, je pa naš Kalimir, bivši kapelan č. g. Fatur. Kakor je Kalivoda kalil po slovanskem svetu vodo, tako kalil je naš Kalimir po Središči mir. Peli smo torej Bogu hvalo takrat, ko je peljal, morda za vselej, svoje življenje k sv. Bolfanku na Kog. V tako samotnem kraju, kakor je sv. Bolfank, Kalimir pač ne bode našel polja za svoje delovanje, mislil bi tisti, ki pozna zadnje iztočje „Slovenskih goric“. O, kaj bi ne našel? Še svojega tovariša privabil je k sodelovanju. In z združenimi močmi skalila sta ta dva gospoda pri sv. Bolfanku tako zelo mir, da že sama obupavata. Po dolgotrajnem rovanji (glavna stroka: denunciranje) izlevila pa sta se ta č. gospoda, in sedaj slišita lahko za vsakim ogrom travestijo:

„Zadnji mašnik je na sveti,
Ki po noči k ženskam hodi;
Tac'ga nočemo imeti,
Sicer nam vse ženske zblodi.

S tem otvorimo drugo serijo naših poročil o delovanji č. g. Faturja in prvo serijo njegovega tovariša.

Od nas 20. oktobra. Ljubi „Brus“! Ti se rad krohotáš in iz srca rad bi Ti bil privoščil to-le redko prikazen. Kakor si čital v raznih časnikih, videle so se v topli jeseni razne razvite cvetke, koje so Ti klicale nežno pomlad v spomin.

Jaz kakor veš — ali ne veš — vedno potujem ter opazujem neumnosti in bedarije tega sveta. Dospevši v dolino Lon Cia Rado in glavno mesto Raybnuszeau zagledal sem velikansko jesensko rožo.

Stala je na dveh steblih, debelih kakor človeški nogi, 2 $\frac{1}{2}$ čevlja visocih, koji ste se proti sredi spoprijeli ter rastli dobra dva čevlja kviško, na to se razcepili na tri odrastke, dva sta visela ob tem graščenem čoku ter je, če se ne motim ona proti desni strani objemala neko dolgo nekoliko upogneno stvar, ki je prav taka, kakor meč nove uradniške uniforme, drugi pa je mahal, menda vsled pihljajoče jesenske sape, ob nasprotni strani ter imel podobo peteroogljatih gnojnih vil, srednji najdebeleji in skoraj buči slični odrastek molel je — oziroma bil nagnen kakor stolp v Pizi — in na tem bil je prekrasen cvet. Da bi bil mogel natanko videti ta jesenski čudotvor, gotovo bi bil natanko botanično-anotomično razpregledal ta cvet — a čudite se čudom — ta nežni cvet pokrit je bil z velikim slamnikom.

Ker sem opazoval to polstoletno rožo s poštnega voza in so se sopotniki z menoj vred toliko smejali, da so nam solze zalivale oči — izginila nam je prerano izpred nosa ta jesenska roža v uniformi s slamnikom na glavi.

Od nekod. S kako farizejskim hinavstvom skuša stranka „Slovenčevih“ časnikarjev kompromitirati narodno-napredne može, kaže zopet 20. štev. „Domoljuba“, v kateri kar mrgoli ostudnega pikanja in natolcevanja zoper nas.

Vidi se očitno, da ti „Slovenci“ prav ostentativno iščejo prilik za poročila, koncem katerih jim je mogoče s svojim strupenim zobom malo — popasti!

Koj na prvi strani tega presveto-hinavskega „Domoljuba“, ki kaže svoje gladko lice le k metom

nasproti, katere lovi prav po mešetarsko v svoje mreže, v njegovem osrčji pa bluje ogenj sovraštva proti onemu, ki ni njegov — naročnik, videti je črtice, koncem katerih reži nabrušeni zob razprtiježeljstva.

V notici o poskušnem atentatu v Liberci najde ta ljubeznjivi svetnik takoj priliko, bombastično zahripati v svet, kako prepotrebna je „verska šola“! Morali bi imeti za podplat debelo kožo na očeh, da bi tu ne videli na prvi pogled, za katerim grmom tiči zajec! Če odgovorimo na ta farizejski humbug, zgodi se le zaradi ljudstva, kateremu s pestjo urivajo v možgane sum, češ, da je „liberalna“ stranka polna anarhističnih in morilnih nazorov in da je jedino le — „verska šola“ v stanu, nas „grde morilce“ poboljšati. Odgovorite nam vendar, Vi lažisvetniki, ali neso bili oni glasoviti roparji za časov cerkvenega vladanja v Italiji vsi „verski“ dobro vzgojeni, ako so celo pred svojimi krvavimi napadi plačevali svete maše v ta namen, da bi se jim morilni napad dobro posrečil? In gotovo je bil oni mladi vikarček na Španjskem, ki je svojega predstojnika z mašnim vinom zastrupil, — dobro verski poučen in kako to, da je postal morilec? In ozrite se samo v zgodovino nazaj, koliko „krasnih“ prizorov iz življenja Vaših prednikov bodete našli, prizorov, v katerih se nahajajo celo — kronane glave? Morda Vas jezi, da nevednemu ljudstvu te resnice trobimo v uho, ker Vaše lise naj bi seveda ostale svetu skrite! Mi le rečemo, kdor je hudoben, ostane hudoben, bodisi maziljen ali ne maziljen, verski vzgojen ali ne vzgojen, ta vzgled z Vašim vednim rovanjem in lučanjem kamenja izza plota dajete baš Vi v prvi vrsti!

V notici o Boulanger-jevi (ne Bulanžéjevi) smrti govori notičar o „mogočnejših denašnjega časa“ tudi tu se bliska izza vsake vrste srd, da se sploh nahaja še kakov drugi mogočnejši na sveti, kakor taki z maziljeno glavo!

Najbriljantnejši pak je članek Karlinov „Izgredi v Rimu“!

Tu se bliska potuhnene farizejske domišljavosti! Karlin pač misli, da samo on in njegove vrste prenapežeji imajo pravico, po svetu rogoviliti in počenjati vse, kar se jim poljubi! Kar z jasnega hoče dokazati svojim tercijskalkam in svetohlincem, da francoska vlada le zaradi tega ni dovolila nadaljnega potovanja romarjev v Rim, da bi sv. oče ne imel veselja z vsprejemanjem romarjev!

Stavimo Karlinovo glavo, da bi se romarjem ne bilo ničesar pripetilo, da neso izzivali naroda italijanskega s svojim nespametnim početjem! Kdo pa jim je dajal pravico, pisati v spominsko knjigo ob grobu Emanuela izzivajoči: „Vive le Pape!“? Ali je bilo tega treba? Kdo je bil torej pričetnik izgredev. Toda Vam mora molčati celi svet — seveda!

Res je, da za kmetska ušesa so Vaši glasovi „premilo zvonjenje“ — kmetu znate trobiti vse, kajti on meni, da je vse gola in neovrgljiva resnica, kar pride izpod „maziljene“ glave! Vi kar raz leco in iz spovednice kričite: „Neverniki so, preganjajo nas „božje služabnike“ in zatajujejo sveto vero!“ — a sram Vas je dostaviti, da je nesramna laž, kar hrumite, ter da se borimo le zoper peščico hinavcev in neutrudnih razpornikov. Da bi pobelili do cela svoje grobove, posipljete „Domoljuba“ v trumah po deželi potem pa se škodoželjno in z neko demonično veselostjo radujete nad

tem, da dohaja v Dobrno po 76 listov „Domoljuba“ ali plačanih ali usiljenih!

To Vam pa ne more biti v nikako zadostilo, kajti kar veruje kmet, je samo Vaše urito blago, a nikdar kmeta lastno prepričanje!

A-hacelj: Te dni sem se zopet prav pošteno ujezil, da bi bil kmalu prav debelo zahudičil.

B-hacelj: Kaj pa je bilo?

A-hacelj: Dobil sem zopet jedenkrat klerikalni dnevnik v roke v njem pa vražji dopis iz Istre, v katerem dopisnik mej drugim besediči; (Čita): „Sicer pa tu moram pripomniti, zakaj vender niso Tržaški Slovani, ki jih je tam vse polno, prihiteli bratom v Pamjan moralno pomagat, dočim je ves italijanski Koper se pridrtil na volišče, v podporo italijanašem. Samo g. urednik Mandič je tam bil, od družih se ničesar ne zna. Zakaj pa v spodnji Istri jeden drugemu pomagamo? Evo gospôda okoli „Edinosti“ in „Slov. Naroda“, ki imate vedno polna usta blata zoper duhovnike in cerkev, evo vašo blamažo! Zakaj niste prišli na pomoč, dočim doma na mehkih naslonjačih po nas udrihate!“

Nesrečno dete, od kod si se pa vzelo, da si tako? Tako očitane „Edinosti“? Ali ni „Slovenčevemu“ dopisniku znano, da je uredniško osebje „Edinosti“ vedno na volilnem bojišču, da žrtvujejo čas in tvegajo življenje za našo stvar. To je pač podlo obrekovanje.

C-hacelj: Saj ga je pa tudi Tržaški dopisnik dobro oštel. Le poslušaj! (Čita): „Ako prečita ta dopis človek, ki le količkaj pozna tukajšnje razmere, ki je le z jednim očesom opazoval volilno gibanje v Istri, priznati mora, da pisec onega dopisa je bil o vsej tej stvari slabo poučen in nehote bode vsakdo priznal, da dopis niti v Istri pisan ni bil. No, pa to nas ne briga mnogo, verujmo torej, da je bil dopis v resnici v tužni Istri zgotovljen. Če je temu taka, žalostno je res, da je volitveno gibanje dotičnemu g. piscu tako slabo znano in nehote se nam sili v glavo misel, da dotičnik je imel najslabše namene, ako je svetu take neresnice na vsa usta trobil.“

Da bi bil dopis vsaj resničen, da bi se bile vsaj gole resnice navedle, kar mora vsakdo od dobrega kristjana pričakovati, no, jezilo bi nas bilo nekoliko, da se drzne sedaj dopisnik s takimi stvarmi na dan, ko smo nandušeni še veselja nad sijajno zmago in molčali bi bili. Ker je pa v dotičnem dopisu toliko neresnice, ne morem si kaj, da bi ne navedel nekoliko točk tega krasnega dopisa, da bodo čitatelji vedeli ceniti ono kliko, in spoznali kakih sredstev se zna posluževati.

Najprej pravi dopisnik: „Letos na pomlad smo za državni zbor v prvič pridobili postojanke Vodnjan, Barban, Višnjan itd.“ Gospodine, ne veste-li, da pišete neresnico? Ni res, da smo Vodnjan in Višnjan letos prvič pridobili, temveč ti kraji zapisani so že več let sem v zlatih knjigah v koje zapisujemo one vasi, ki so se znali otresti tujega jarma.

Najlepše pa je, kar piše g. dopisnik o Pomjanu, ko pravi, da je bil jedini urednik gospod Mandič tamkaj. Zopet neresnica, ostudna laž! Res žalostno, da moram gosp. dopisnika poučiti o vsem „volitvenem gibanju“, kar bi moral on gotovo bolje vedeti od mene.

Vi nočete vedeti o onih 24, reči štiriindvajsetih rodoljubih iz Trsta, ki so že pred volitvijo tamkaj bili in poučevali ljudstvo. Ne

le jeden. ampak mnogo, mnogo, mnogo Tržaške gospode okoli „Edinosti“ je bilo tamkaj za časa volitev, ki se niso zbalı boleznı in se tudi niso prestrašili, dasi so vedeli, da je njih življenje v največji nevarnosti.

In vi dopisniče se drznete trditi nesramne laži, katere hočete vašim vernim čitateljem kot resnico predočiti?! Je-li to tem Tržaškim rodoljubom, za ves nepopisni trud plačilo od „Slovenčeve“ klike?! Je-li to kristijansko, da se poslužujete na tak način laži, samo da bi vedel svet, da Tržaški rodoljubi se niso niti iz mesta ganili?! Vi bi hoteli napadati ljudi, ki so sedaj vso Istro prehodili, ki so se noč in dan trudili, in na posebno prijazen način bili pozdravljeni od Lahonov. Lepo je res, da tako plačujete one može, ki imajo toliko zaslug na tej zmagi.

B-hacelj: To je sama klerikalna nestrpnost uzrok, da tako pišejo. Še navzlic krasnemu izidu volitev ne morejo mirovati in iščejo jalovih rekriminacij in nesramnih lažij.

C-hacelj: „Traurige Berichterstattung“ bi rekla „Laibacher Zeitung“.

Gnoti seanton.

(Prislovi).

Spoznaj se sam in videl boš,
Da lahko deneš druge v koš!
Le kdor se sam ne izpoznavaj,
Brezuspešno se v druge zaletava
In vedno le v norčijah tava.
A če se kaj mu posreči,
Mu skoro se zopet v nič zdrobi!

Kdor slep ni na duhu, ne daj se voditi!
Voditelj naj bode Ti trezni razum!
Težko Ti pravo bo pot hoditi,
Če bo Ti voditelj Tvoj — slepi kum.

Le maleko sam pri sebi počakaj
In v srce svoje najprvo poglej;
Potem o zlobi družih že plakaj,
Če lastne našel že nisi poprej!

Ti čini blago in varuj se zlega,
Ne terjaj nebes pa v plačilo tega!
Kdor v strahu pred peklom in le za nebó
Varuj se zlega in čini lepó.
On k večjem je dober katoličan,
A nikdar dober — kristjan!

Ne sodi pravično, kdor glavo le praša,
Pravico, resnico rodi le — srce!
Zato je krivice polna doba naša,
Ker mrtva so srca in — bolne glavé...

Krivičnika koj na tem izpoznaš,
Ker bode Ti v jeduomer se zagovarjal; —
Če čisto in dobro vest imaš,
Ne bodeš se dolgo z zagovori ukvarjal.

Kdor misli na smrt, na pol že umira
In brez boleznı v jeduomer hira.
Zato najopasnejše pač za življenje

Po „onem svetu“ je hrepenenje
In neslano dolgo mrličem zvonjenje!

„Na onem svetu“ — tako nas uče
Izpolnijo vse se Slovencem želje!
A mi se za cilj naš tukaj borimo
In „večno plačilo“ „onim“ pustimo!

Podajte z nauki nam tudi — dokaze,
Sicer so nauki Vaši — le fraze!
A s frazami le se neumnik lovi,
Razumnik se frazam Vašim — smeji!

„Verjeti se pravi nič vedeti“ — star
Je pregovor ta in resničen vsekdar!

Ivan.

Smešnice.

(Zapisal —j.)

— Nu, predraga, kako se uči tvoja hči? Zna li dobro zemljepisje? Kako jo poučuje oni brdki dijak, njen učitelj zemljepisja?

— Ga že ni več; sem mu odpovedala . . .

— Zakaj pa!? Kako to?

— Ker ne pozna mej . . .

Nekemu gospodu, kateri je jako rad pil, rekel je nekdo:

— Zakaj toliko pijete? To škoduje in še umreti utegnete.

— A jaz delam to za izveličanje svoje duše, — odgovoril je gospod.

— Kako to?!

— Da, gotovo. Vino pospešuje prebavanje, dobro prebavanje dela veselost, veselost povzročuje dobre misli, dobre misli vedejo k dobrim delom, a dobra dela vedejo človeško dušo v nebesa . . .

Zopet in zopet ženske!

Umetnost imajo ženske rade. Brdsko se jej priučé, ne da bi same to zapazile, a koliko skrbi stane to grdel!

Ženske so kakor žepna ura: one so nam sicer navidezno pri srci, a v istini so često neverne.

Hudoben jezik začinja hvaliti one, katere hoče očrniti; ženska pa dela nasprotno: ona govori najprej kaj slabega ob onem, katerega bi jako rada hvalila.

V dvajsetem letu je ljubav v najlepšem cvetu. V njej je vse: cvetje, solnčni žarki, sreča.

V tridesetem letu se smehlja. To je čas sadu, žetve, bogatstva.

V štiridesetem letu omahuje in postaja otožna. Ima opreznosti, nahod, pokvarjenje želodca, trganje po udih.

V petdesetem letu se razdira. Vse je v njej karikaturno, smešno, nepravodobno.

Srečala sta se dva prijatelja.

— Posodi mi goldinar!

— Zakaj?

— Zaklinjam se ti, da od ponedeljka nisem še nikdar kosil . . .

— Kako pa živiš?

— Ker sem vse zavečerjal.

Izidorja Muzloviča premišljevanja.

Kalan v svojem glasilu pisal je o naših državnih poslancih kar naravnost, da prazno slamo mlatijo. Taka beseda, prihajajoča iz posvečenih ust, je brez ugovora resnična in poslanci jej niti ugovarjali neso, kar bi bi bilo zmatrati za dokaz, da so ali res prazno slamo mlatili, ali da so pa prepohlevni, da bi se opravičevali.

Zadnji čas se jim je še hujša zapela. Povedalo se jim je, da lové slepo miš, a da si pri tem neso zavezali samo očij, ampak zvezali tudi roke. Izborni članek „Slovenski državni poslanci“ prešetal je vso njih zavoženo politiko in ostro obsodil njih delovanje. Zato je bil pa tudi utis kakor na Dunaji, tako tudi na Valvazorjevem trgu silno močan. Kar sapa jim je zaprlo. Kapelanski generalni štab pisal je na Dunaj, naj poslanci odgovore, a ti tega neso hoteli. Šuklje in Schwegel imata višje ozire, katerim se treba pokoriti in glasovati makari s Plenerjem, da le s Slovani ne.

V tej zadregi je nekdo v klerikalnem taboru pero ošpičil in skušal malo oprati slovenske poslance. Bil pa je skrajno nesrečen in naši poslanci si gotovo mislijo: „Bože nas čuvaj tacega branitelja!“

Rečeni zagovornik je v svojih sredstvih jako jednostaven. Pravi namreč, da pozna previdnost, delavnost in odločnost naših državnih poslancev. Od kod in od kdaj? Gospodine zagovorniče, blagovolite povedati, kdaj, kje in kako so naši poslanci pokazali te lepe lastnosti, potem govoriva dalje. Dokler pa ne položim prsta v to rano, ne bodem veroval.

Člankar potem pogreva nesrečno frazo, da je boljša za Slovence sedanja vlada, kakor bi bila nemško-liberalna. Ta fraza se tolikrat ponavlja, da jo veliko ljudij že veruje. In vendar je popolnoma ničeva, nič drugega nego pesek v oči. Stopimo le na Štajersko, v Korotan ali na Primorsko in če ne zamašimo očij in ušes, vidimo lahko takoj, kako se korakoma vrši naval proti nam. In tudi na Kranjskem ni tako sijajno. Kdor ima oprežno oko in opaža osebno organizacijo v raznih krogih, ne bode mu treba dolgo ugibati, čemu vse to, kaj to pomenja. Najhujše se snuje, a nekateri v nas so toli kratkovidni, da tega ne vidijo in niti videti nečejo.

Nadalje člankar modruje: „Ker vedo (poslanci), da v sedanjem položaji ne morejo zadovoljiti vseh zahtev našega naroda, skušajo jih izposloviti vsaj nekaj vzlasti na gospodarskem polji. V opoziciji bi pa v teh razmerah ne dosegli prav ničesar. Bolje je vendar nekaj, kakor nič.“

Člankar je menil, da je kaj prav pametnega povedal, a storil je nasprotno. Uprav smešno je bilo prestreliti „vseh zahtev“, ko vender poslanci vsi dobro vedo, da so tako ob ves upliv, ves ugled, da so v parlamentu sedaj pravi „dii minorum gentium.“ Kaj bi v opoziciji dosegli, o tem je vsa razprava jalova, ko v opozicijo nikdar stopili ne bodo, ker neso od tacega lesa. Kako bi si kdo pl. Globočnika ali pa Anžokovega gospoda, ali celo Kluna samega mogel misliti v opoziciji. Naših sedanjih poslancev večina je le za kimanje ustvarjena, druge politike ni zmožna. Prav nepotreben bil je stavek: „Bolje je vender nekaj, kakor nič.“ Jaz ne ugovarjam, da bi ta stavek resničen ne bil, a rad bi videl tisti „nekaj“, ki so ga naši poslanci izposlovali. Pokažite ga nam!

Bojazen, da bi slovenska državnozborska delegacija utegnila na Dunaji izgubiti ves upliv, je prazna. Kako bi človek mogel kaj izgubiti, česar nema. V tem oziru baš Klun in dr. lahko ponavljajo besede:

Nedolžnost zgubljen
In ura zamujena
Ne pride nobena.

O tem, se li kakšen govor ali govorček ni objavil, ne bomo pričeli debate, ker bi bila neplodna, a priznati moramo, da nas je člankar več nego presenetil z uprašanjem: „Kaj pa so zagrešili kar čez noč slovenski državni poslanci, da „Narod“ ne najde nič dobrega na njih?“

V tem uprašnji tiči ves cvet klerikalne perfidnosti. V obeh „Narodovih“ člankih je podrobno povedano v čem so naši poslanci grešili. Člankar pa to zamolči. Ali je tako pošteno? S tacimi ljudmi je pač nadaljna polemika nemogoča, kajti naše klerikalno časopisje že prekaša Dunajske Schmocke, ker pači resnico in porablja vsakeršna sredstva za svoje namene, češ: namen posvečuje sredstva. Klerikalni list odobrava, da se je nemškutar izvolil nadučiteljem, da volitev ni bila svobodna, hvali in proslavlja naše poslance itd., vse to pa ne iz prepričanja, ampak iz strankarske taktike, katera našega zaničevanja niti vredna ni.

V nebesih brez spovedi.

(Godčarska.)

Umrli je doktor in prišel pred vrata nebeška. Prosi sv. Petra, naj mu jih odpre. A Peter pokaže mu druga vrata in reče: „Tja spadaš ti, semkaj ne smeš.“

Doktor ide tja, a rekó mu, da ondu ni prostora zanj, ker je že vse polno. Gre zopet k sv. Petru in upraša: „Povej mi Peter, zakaj me ne pustiš v nebo?“ — „Ker se nisi spovedal“ odvrne Peter. Doktor: „Ali bi ne mogel tega tukaj opraviti?“ Sv. Petru se mož smili, zato pravi: „Dobro, grem ti po duhovnika.“ Odide in dolgo, dolgo ga ni nazaj. Ko naposled dojde, odpre vrata rekoč: „Le noter stopi, sem dolgo iskal, pa nobenega našel.“

Otroški svet.

„Veš, mama, jaz vem za dober svet.“

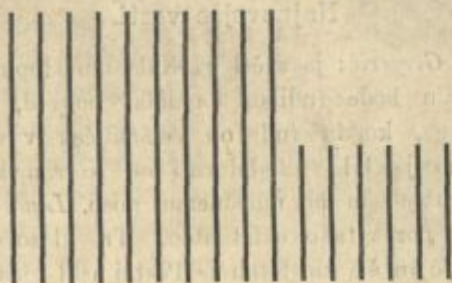
No, kakšen?

Veš, kaj, ko bi midve ono potvico tamle skupaj pojedli.

II.

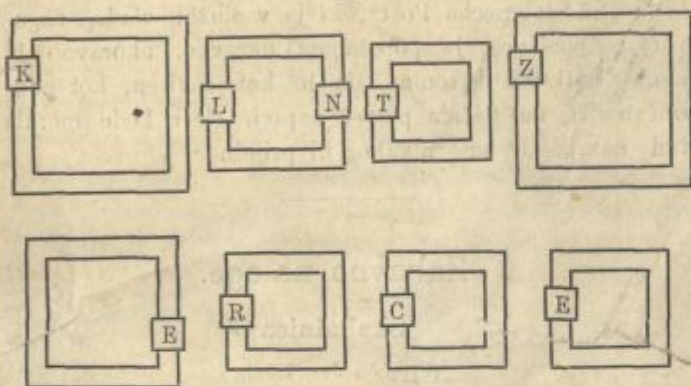
Sestavi spodej narisanih 10 dolgih in 6 kratkih črt dvakrat tako da bodo vsakokrat pomenjale kar:

- a) Ponosno k nebu kvišku molí,
b) Pogosto na cestah se tud' ga vdoči.

(Priobčil J. S.)

II.

Kocke naj se tako zložé v red, da bodo glasniki kaj pomenili. Kdor to nalogo prav reši, dobi tri cekine.

IV.

Naslov gledališčni igri ki se žal v Slovencih sečaj vsak dan igra.

V.

Ul, senica, roka, vrt, lan, krtica, lama, buka,
pliska zér, nota, sova, sto^l, abrat!

V vsaki besedo uklene se eden glasnik. Besede dobijo poten drug pomen. Uklenjeni glasniki pa ti povedo znano željo Slovencev.

VI.

V jeseni se glasim,
Ostali čas molčim.
Te petje moje veseli,
Ker veš, da je le kratke dni
Ko bodeš drago sadje bral.

Jaz pa bom petju slovó dal
In čakal, da jesen spet pride.
Takrat boš prišel v breg z doline
In vedel, da se sad mehči,
Ker moje petje se glasi.

Kdo sem?

(Rešitve in imena rešilcev v prihodnji številki.)

Rešitev zabavnih nalog.

v 18. številki.

I.

Številka: **deset.**

II.

K	o	m	e	n	s	k	i
e	k	a	č	e	a	a	r
š	s	h	š	m	p	j	b
m	r	a	i	e	o	n	i
o	e	r	s	r	s	d	l
l	g	b	v	t	o	o	o
S	O	A	o	s	r	v	k

II.

Boj na Kosovem.

IV.

Banjaluka.

V.

Oglej.

Prav so jih rešili: Bela Kranjica v Črnomlju, K. Jelovšek v Virdu pri Vrhniki, F. M. in I. Ž. v Ljubljani.